

nota

TER ONDERTEKENING
Aan: SOCW

ntOnderwijspersoneel en
Primair Onderwijs

Van

Pe...
n

Datum

2 februari 2026

Referentie

61989708

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief
2. Rapport Gemeentelijk beleid kinderopvang, voor-en vroegschoolse educatie en onderwijsachterstandenbestrijding
3. Nota IGO aan SOCW rapport Gemeentelijk beleid

Aanbieding rapport 'Gemeentelijk beleid ko, vve en onderwijsachterstandenbestrijding'

Aanleiding

De Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) heeft 8 januari jl. het rapport *Gemeentelijk beleid kinderopvang, voor- en vroegschoolse educatie en onderwijsachterstandenbestrijding* aan u aangeboden. Het rapport is gelijktijdig verzonden aan de staatssecretaris Participatie en Integratie, de heer J. Nobel, die verantwoordelijk is voor het interbestuurlijk toezicht op de kinderopvang.

Conform artikel 6, derde lid, van de Regeling inspectie van het onderwijs, dient u dit rapport – al dan niet vergezeld van een beleidsreactie – binnen vijf weken naar de Tweede Kamer te verzenden. Gelijktijdig wordt het rapport door de inspectie gepubliceerd. Bij deze nota vindt u de aanbiedingsbrief, het rapport en de aanbiedingsnota van de inspectie. In de nota vindt u een korte samenvatting van het rapport.

Geadviseerd besluit

- Bij akkoord met verzending graag bijgevoegde aanbiedingsbrief van ondertekening voorzien.

Het advies is om geen beleidsreactie te sturen. De aanbevelingen uit het themaonderzoek van de Inspectie van het Onderwijs kunnen mogelijk meegenomen worden in een aantal voorziene wetswijzigingen om gemeenten te helpen om de knelpunten die zij ervaren rondom uitvoering van de LEA en vve op te lossen. Dit is in de aanbiedingsbrief opgenomen.

Kernpunten

Samenvatting van het rapport

- Het rapport betreft een themaonderzoek naar het gemeentelijk beleid rondom kinderopvang, voor- en vroegschoolse educatie (vve) en onderwijsachterstandenbestrijding. Gemeenten hebben diverse taken en vraagstukken als het gaat om de jeugd in de gemeente en vullen deze verschillend in. In dit onderzoek is in beeld gebracht hoe gemeenten hun onderwijsachterstandenbeleid (OAB), vve-beleid en beleid toezicht en handhaving kinderopvang op elkaar afstemmen. Ook doet de inspectie een aantal aanbevelingen aan de gemeenten en OCW.
- De belangrijkste conclusie is dat er nog geen sprake is van *gerichte* samenhang tussen de beleidsterreinen. Een aantal belangrijke bevindingen zijn:

Datum
2 februari 2026

- In het OAB is aandacht voor andere beleidsterreinen zoals jeugd en sociaal domein, maar andersom blijkt dat gemeenten het OAB niet noemen in beleidsdocumenten over bredere beleidsterreinen.
- Uit de documenten blijkt dat het beleid over vve samenhangt met andere beleidsterreinen.
- Gezien de beleidsvrijheid van gemeenten zijn er verschillen in de manier waarop zij hun beleid uitwerken. Het is opvallend dat de uitwerking van onderwerpen in beleid concreter is naarmate deze concreter in de wet staan. Zaken die minder concreet in de wet staan, worden minder concreet beschreven in de beleidsdocumenten. Voorbeelden zijn de resultaatafspraken vroegschoolse educatie en de kwaliteitszorgcyclus voor vve.
- In de beleidsdocumenten beschrijven gemeenten in beperkte mate meetbare doelen en er lijken geen concrete evaluatieplannen beschikbaar.
- Ter bevordering van de regierol van gemeenten doet de inspectie een aantal aanbevelingen:
 - Ze adviseert gemeenten om het (toezicht- en) handhavingsbeleid kinderopvang af te stemmen op het bredere jeugdbeleid.
 - Ze vraagt opnieuw aandacht bij OCW voor meer concreetheid in de wet op het gebied van vroegschoolse educatie en kwaliteitszorgcyclus van voor- en vroegschoolse educatie.

Toelichting

Aanleiding en opzet van het onderzoek

- Gemeenten hebben de afgelopen jaren steeds meer taken gekregen en zijn hierdoor steeds vaker een spin in het web als het gaat om het bestrijden van onderwijsachterstanden en op het gebied van jeugd en het sociaal domein. Gemeenten kunnen die regierol beter vervullen als zij hun beleid meer in samenhang beschrijven en daar bewuste keuzes in maken. Aanleiding voor dit themaonderzoek is dat er momenteel weinig inzicht is in de samenhangende invulling van deze beleidsterreinen en de verschillen die hierin bestaan tussen gemeenten.
- Voor dit themaonderzoek heeft de inspectie een kwalitatief onderzoek uitgevoerd op basis van beleidsdocumenten van 19 gemeenten. Het betreft documenten die zich richten op OAB, vve, kinderopvang en breder zoals onderwijs, jonge kind, jeugd en sociaal domein. Zes van de 19 gemeenten zijn geselecteerd voor een systematische analyse van de beleidsdocumenten.
- De hoofdvraag van dit onderzoek luidt: hoe hangt het beleid van gemeenten dat zij formuleren over onderwijsachterstanden, voor- en vroegschoolse educatie (vve) en kinderopvang samen? Dit is onderzocht aan de hand van twee deelvragen:
 - Hoe is het onderwijsachterstandenbeleid (OAB), beleid voor voor- en vroegschoolse educatie en het kinderopvangbeleid ingebed in het brede(re) onderwijs-, jeugd- en sociaal beleid in de gemeenten?
 - Wat schrijven gemeenten over hun onderwijsachterstandenbeleid, hun beleid voor- en vroegschoolse educatie en kinderopvangbeleid?